

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 3
Ocjena doktorske disertacije

OPĆI PODATCI			
IME I PREZIME		Igor Gajin	
Naziv studija		Poslijediplomski sveučilišni studij Književnost i kulturni identitet	
Matični broj		163	
Naslov doktorske disertacije	Jezik rada	hrvatski	
	hrv.	Hrvatska književnost, kultura i mediji u tranzicijskom razdoblju	
	engl.	Croatian Literature, Culture and Media in Transition Period	
Područje / polje / grana		humanističke znanosti / filologija / teorija i povijest književnosti	
Mentor 1 titula, ime i prezime		Doc.dr.sc. Andrej Mirčev	
Mentor 2 titula, ime i prezime			
Povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije	titula, ime i prezime	ustanova	e-pošta
	1. izv.prof.dr.sc. Kristina Peternai Andrić	Filozofski fakultet u Osijeku	kpeterna@ffos.hr
	2. izv. prof. dr. sc. Leo Rafolt	Akademija za kulturu i umjetnost u Osijeku	lrafolt@uaos.hr
	3. doc.dr.sc. Sanja Jukić	Filozofski fakultet u Osijeku	sjukic@ffos.hr
Datum imenovanja povjerenstva	4. srpnja 2018.		
OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE			

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 3
Ocjena doktorske disertacije

Disertacija Hrvatska književnost, kultura i mediji u tranzicijskom dobu pristupnika Igora Gajina obaseže 334 stranice računalnog ispisa. Osim uvodnog dijela, rad sadrži 4 zasebno naslovljena poglavlja /1. Kontekst tranzicije (Problematski aspekti tranzicijske ideje), 2. Tekst tranzicije (Diskurzivna regulacija književnosti tranzicijskom dinamikom), 3. Prema zaključku (Konverzija poststrukturalističke dinamike jezika u ideološku semiotiku) i 4. Zaključak (Strukturalna tranzicija jezika hrvatske književnosti)/, te Literaturu i Životopis. Poglavlja su podijeljena na više manjih, posebno označenih i naslovljenih, cjelina. Uvodno se određuje predmet rada što se nalazi u procesu društvene transformacije i njezinih učinaka na hrvatsku kulturu i književnost s ciljem „mapiranja formativnog spektra utjecaja novonastalih diskurzivnih režima na strukturiranje poetičkog identiteta (post)tranzicijske hrvatske književnosti“ (str 10). Uz terminološko određenje prijepornog i nestabilnog pojma tranzicije, autor uvodi u strukturu, ishode, interdisciplinarnu metodologiju rada i korpus. U prvom poglavlju, Kontekst tranzicije problematizira se prijepornost tranzicijskih praksi kroz retoriku i tranzicijske procese te iščitavaju društveno političke prilike u Hrvatskoj i šire u tranzicijsko vrijeme. Za poglavlje je ključno detektiranje „narativa“ što se u kontekstu tranzicije javljaju, a pristupnik izdvaja pet grupa: narative globalne tranzicije, narative tranzicijskog koncepta, narative prekida, narative racionalizacije tranzicijskog neuspjeha i narative nacionalističke paradigme. Drugo, središnje poglavlje rada, Tekst tranzicije, polazi od ratnog pisma i poetičkog restrukturiranja hrvatske književnosti uslijed izvanknjiževnih događaja i „jake zbilje“ te posljedično dokumentarističkih i hibridnih oblika uz one fikcionalne. Analiza ratnih romana vrši se na primjerima Kratki izlet Ratka Cvetnića, TG 5 Igora Petrića, Ovce od gipsa Jurice Pavičića, 91,6 mhz Glasom protiv topova Alenke Mirković, Smrt Vronskog Nedjeljka Fabria i drugih, ponajprije s obzirom na pitanja nacionalnog identiteta i kolektivizma, ali i učinaka na razvoj poratne književnosti problematizirajući ujedno pitanje kontingentnosti i arbitarnosti jezika/književnosti/izvanknjiževne zbilje „budući da jezik nije prirodan odraz empirijske stvarnosti nego je proizvod kulture, pa je izložen svim konfliktima, dubiozama i ideološkim iskušenjima kojima robuju kultura i društvo u cijelosti, tim više što su neke predispozicije za produbljivanje tih konflikata, dubioza i iskušenja ugrađene u prepoznate mehanizme jezične tvorbe slike svijeta prema kojima je jezik medij koji uvijek posjeduje reprezentaciju, pa se upravo u tim strukturno-ontološkim razlikama posredovanja događa interesno konstruiranje koje bi htjelo da prevlada u naturaliziranu istinu“ (str 135). U obzoru je autora osim hrvatske i srpska, crnogorska, bosansko-hercegovačka književnost, a osim spomenutih, tematiziraju se književna djela Miljenka Jergovića, Zorana Ferića, Delimira Rešickog, Ivica Đikića, Dubravke Ugrešić, Damira Karakaša, Roberta Perišića, Tomislava Zajeca, Luke Bekavca, Ive Brešana i drugih. Otvaraju se nadalje pitanja etike, ideologije, strategije književnog normaliziranja tranzicije. Što se ideoloških strategija tiče, pristupnik zastupa tezu da nije riječ o reproduciranju stereotipova i mitema, nego o „permanentnom ignoriranju ili strategijama zataškavanja tzv.zablude transparentije“ (str. 228) koja u nekim slučajevima potpuno briše granice između književnosti i zbilje. Drugo poglavlje završava razradom elemenata ideološke funkcije priče. Treće poglavlje, Prema zaključku: mjesta razlike (konverzija poststrukturalističke dinamike jezika u ideološku semiotiku) fokusira se na paradigmatičke promjene u domeni jezične politike, uloge književnosti, s obzirom na medijski pejzaž, ideologiju znaka i politiku označavanja te na promjene diskurzivne politike. Zaključaj je disertacije taj da se hrvatska poratna književna scena, uz rijetke iznimke, zadržava u okvirima „tradicionalnog realizma“ dok se integriranje u kulturu kapitalizma nalazi u politici jezika i književnim oblicima prije nego na sadržajnom planu.

Pitanja što ih disertacija Hrvatska književnost, kultura i mediji u tranzicijskom dobu Igora Gajina postavlja aktualna su kako u kontekstu humanističkih znanosti tako i u širem društvenom kontekstu. Rad je metodološki interdisciplinarno utemeljen, oslonjen na teoretičare, pristupe i literaturu iz različitih znanstvenih disciplina, pri

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 3
Ocjena doktorske disertacije

čemu je korištena recentna domaća i inozemna literatura. Teorijski okvir je dan iz perspektive filozofije, kulturalnih studija, sociologije, političkih znanosti dok se pri interpretaciji književnih predložaka ujedno otvaraju ključna književnoteorijska pitanja o statusu, granicama i funkciji književnosti, odnosu književnosti i zbilje, teksta i konteksta, istine i laži, pitanju znaka i tvorbe značenja, etike i politike književnosti. Pri tome se pristupnik oslanja na vodeće strane (Terryja Eagletona, Richarda Rortija, Zygmunta Baumana, Slavoja Žižeka, Jana Assmanna, Jeana Baudrillarda, Jacquesa Derridaa ...), kao i hrvatske književne znanstvenike (Tvrčka Vukovića, Milku Car, Andreju Zlatar, Cvjetka Milanju ...). Provedeno istraživanje gotovo jednaku pažnju posvećuje književnom tekstu ali i društveno političkom kontekstu te daje uvid u dosad neistraženo područje hrvatske književnosti. Pristupnik je ponudio modele kontekstualno i tekstualno prisutnih „narativa“, strategija, ideoloških funkcija tekstova tranzicije.

Mišljenje i prijedlog

Zaključno, promotrena u cijelosti, disertacija predstavlja obiman i detaljan uvid u složenu problematiku premreženosti hrvatske književnosti, društveno političke situacije i njihove medijske reprezentacije u tranzicijsko vrijeme. Proučen je velik korpus stručne literature različitih kulturalnih i metodoloških provenijencija te provedena korektna analiza na velikom književnom opusu. Obimnom se korpusu pri interpretaciji pristupa strpljivo i argumentirano, dovodeći u dijalog različite pa i oprečne pristupe, i u tom smislu rad predstavlja vrijedan znanstveni doprinos u okviru humanistike i šire. Kao sporadični nedostatak disertacije mogla bi se izdvojiti nedovoljna kritičnosti u korištenju znanstvene terminologije te izuzetno gust i hermetičan diskurs, povremeno na rubu neproničnosti, a o čemu će se raspraviti u postupku obrane. Povjerenstvo na temelju svega iznesenoga ocjenjuje da disertacija Igora Gajina, Hrvatska književnost, kultura i mediji u tranzicijskom dobu, udovoljava postavljenim uvjetima te predlaže da se pristupnik sukladno tome uputi u daljnji postupak obrane.

	titula, ime i prezime	ustanova	e-pošta
Prijedlog povjerenstva za obranu doktorske disertacije (3 člana + 2 zamjenika)	1. izv.prof.dr.sc. Kristina Peternai Andrić	Filozofski fakultet Osijek	kpeterna@ffos.hr
	2. izv.prof.dr.sc. Leo Rafolt	Akademija za umjetnost i kulturu	lrafolt@uaos.hr
	3. doc.dr.sc. Sanja Jukić	Filozofski fakultet Osijek	sjukic@ffos.hr
	4. doc. dr. sc. Dragica Dragun	Filozofski fakultet Osijek	ddragun@ffos.hr
	5. doc. dr. sc. Dubravka Brunčić	Filozofski fakultet Osijek	dbruncic@ffos.hr
Prijedlog datuma, vremena i mjesta obrane doktorske disertacije	datum 18. rujna 2018.	vrijeme 9:00 sati	mjesto Filozofski fakultet Osijek
Povjerenstvo za ocjenu	titula, ime i prezime	potpis	

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 3
Ocjena doktorske disertacije

Prijedlog datuma, vremena i mjesta obrane doktorske disertacije	datum	vrijeme	mjesto
	Povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije	titula, ime i prezime	
1. izv. prof. dr. sc. Kristina Peternai Andrić (predsjednik/predsjednica povjerenstva)		<i>Kristina Peternai Andrić</i>	
2. izv. prof. dr. sc. Leo Rafolt		<i>[Signature]</i>	
3. doc. dr. sc. Sanja Jukić		<i>Sanja Jukić</i>	
Napomena			
Mjesto i datum	U Osijeku, 28. kolovoza 2018.		

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 3 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.